

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ

Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю

(м. Харків, 8 квітня 2021 року)

ХНМУ
Харків
2021

Редакційна колегія:

В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов, І.В. Лещина, І.В. Завгородній,
А.О. Ніколаєва, І.В. Корнейко, К.В. Волошко, П.Д. Перцев.

А43 Актуальні проблеми вищої медичної освіти і науки: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Харків, 8 квітня 2021 р.) / ред. кол.: В.А. Капустник, В.Д. Марковський, В.В. М'ясоєдов та ін. – Харків : ХНМУ, 2021. – 205 с.

<i>Сидоряко А.В., Волчихіна К.П.</i> ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТРОМБОЦИТАРНИХ КОНЦЕНТРАТІВ ПРИ ЗАКРИТТІ ДЕФЕКТІВ СЛИЗОВОЇ ПІДНЕБІННЯ	167
<i>Сирова Г.О., Савельєва О.В., Чаленко Н.М.</i> СТВОРЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «АНАЛІТИЧНА ХІМІЯ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ-БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ТЕХНОЛОГІЇ МЕДИЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ».....	169
<i>Сіренко О.В., Кучеренко Е.О.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ЛАБОРАНТІВ	171
<i>Скрипніков А.М., Рудь В.О., Кидонь П.В., Рудь М.В.</i> ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕДСЕСТРИНСТВО».....	172
<i>Сокол К.М., Сидоренко М.О., Дмуховська Т.М.</i> ЗАХИСТ ПРИРОДИ І ЕКОЛОГІЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ – ОДНА З ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ СУЧАСНОСТІ.....	173
<i>Старіков В.І., Гаврилов А.Ю., Євтушенко Д.В., Сенніков І.А.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ «ОНКОЛОГІЇ З ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ» НА КАФЕДРІ ОНКОЛОГІЇ.....	175
<i>Старіков В.І., Гаврилов А.Ю., Сенніков І.А.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ КУРСУ ОНКОЛОГІЇ І ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ ДЛЯ БАКАЛАВРІВ.....	175
<i>Старіков В.І., Гаврилов А.Ю., Сенніков І.А.</i> ФОРМУВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК У БАКАЛАВРІВ ПРИ НАВЧАННІ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ НА КАФЕДРІ ОНКОЛОГІЇ.....	177
<i>Степаненко О.Ю., Кольцова Л.В.</i> НАВЧАННЯ ЧЕРЕЗ ДОСЛІДЖЕННЯ: НАУКОВО-ДОСЛІДНІ РЕФЕРАТИВНІ КОНФЕРЕНЦІЇ У ПРАКТИЦІ ВИКЛАДАННЯ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ І ЕМБРІОЛОГІЇ.....	178
<i>Степаненко О.Ю., Верещакіна В.В., Десєва Т.В., Єрохіна В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ 1–2 КУРСІВ.....	179
<i>Степаненко О.Ю., Губенко І.А., Новікова К.А.</i> ДОСВІД ВИКЛАДАННЯ ГІСТОЛОГІЇ, ЦИТОЛОГІЇ ТА ЕМБРІОЛОГІЇ У ДИСТАНЦІЙНОМУ ФОРМАТІ	180
<i>Стратій Н.В., Ленська О.В., Шутєєв В.В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ЗДОРОВ'Я» В СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	181
<i>Тверезовська І.І., Молодан В.І.</i> НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	183
<i>Тертична Н.А.</i> ПРАКТИЧНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ	183
<i>Тимків І., Нейко В., Ромаши І., Близнюк М., Венгрович О., Москалик Г., Близнюк А., Яцків Я.</i> СТУДЕНТСЬКИЙ НАУКОВИЙ ГУРТОК НА КЛІНІЧНІЙ КАФЕДРІ.....	185
<i>Троценко О.В., Чугунова А.В.</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ НА ПРИКЛАДІ ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЦИНА І ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА».....	186
<i>Фролова Т.В., Терещенкова І.І., Сіняєва І.Р., Атаманова О.В., Стенкова Н.Ф., Кононенко О.В.</i> ДОСВІД СПІВРОБІТНИКІВ ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ КАФЕДРИ ЩОДО ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	187
<i>Циганков О.В.</i> ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ЛІКАРІВ НЕЙРОХІРУРГІІ	189
<i>Чайка Ю.Г., Дема О.В., Бевз Р.Т., Цимбалістова Т.В., Туманова Т.О.</i> РОБОТА В НАУКОВИХ ГУРТКАХ – ВАГОМИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІОГРАМИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	191
<i>Chernobay L.V., Karmazina I.S., Hloba N.S., Sokol O.M., Vashuk M.A.</i> REGARDING THE PECULIARITIES OF ORGANIZATION OF DISTANCE LEARNING OF THE DISCIPLINE «PHYSIOLOGY» IN KHARKIV NATIONAL MEDICAL UNIVERSITY	192
<i>Шапкін В.Є.</i> ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ КЛІНІЧНИХ ПИТАНЬ ПАЛІАТИВНОЇ МЕДИЦИНИ СІМЕЙНИМ ЛІКАРЯМ-ІНТЕРНАМ.....	194

МИСТЕЦТВО НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ

¹Садовниченко Ю.О., ¹М'ясоєдов В.В., ²Пастухова Н.Л.

¹Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

²ДУ «Інститут харчової біотехнології та геноміки НАН України», м. Київ, Україна

Пандемія COVID-19 стала своєрідним стрес-тестом освітнього процесу, загостривши основну галузеву проблему – якість навчання і викладання, зумовлену розривом поколінь. Здобувачі освіти належать до цифрового покоління Z, у якого технологічність та прагматичність об'єднані з інфантилізмом, егоїстичністю, «кліповим» мисленням, низьким рівнем знань, мотивації навчання, самоорганізації, соціальної та комунікативної компетентностей тощо [2]. Перехід до дистанційного навчання дозволив підвищити рівень цифрової компетенції викладачів, однак це не призвело до збільшення заглибленості стейкхолдерів у навчальний процес.

Одним з найбільш успішних способів активізації навчального процесу є підвищення мотивації тих, хто навчається і навчає. Результати опитувань студентів свідчать, що вони завзятіше навчаються у викладачів з глибоким знанням своєї дисципліни, є широко ерудованими особистостями, вміють цікаво і зрозуміло пояснити матеріал, проводять наукові дослідження, мають досвід практичної діяльності, впроваджують новітні методики викладання, встановлюють емоційний контакт зі здобувачами, і об'єктивні при оцінюванні [1]. Натомість викладач очікує від студента зацікавленості та відповідального ставлення до вивчення навчальної дисципліни. А за теперішніх умов викладач має бути не лише транслятором знань, педагогом, психологом, дослідником, інноватором, а й організатором, фасилітатором, аніматором і митцем.

Аналіз діяльності викладачів, у яких хотіла б навчатися більшість студентів, довів, що вони не лише вільно володіють матеріалом дисципліни, а й використовують новітні педагогічні технології, такі як метод стандартизованого пацієнта, кейс-метод, медичні квести, технологію «перевернутого класу» тощо. При цьому викладачі створюють комфортне навчальне середовище, заохочують студентів до коригування самого педагогічного процесу шляхом пошуку новітньої науково-практичної інформації та пропозицій впровадження дистанційно-ефективніших методів навчання. Талановиті викладачі є небайдужими до здобувачів вищої освіти, тож вони здобувають визнання студентської спільноти як фахові тьютори та ментори. Крім того, кращі викладачі є високоосвіченими та творчими особистостями, які реалізуються в інших сферах, як поети та письменники, художники, актори тощо. Втім, кожному справжньому митцю притаманний індивідуальний стиль викладання та спілкування зі студентами.

Розвиток людського капіталу університету в аспекті підвищення якості навчання і викладання має і адміністративну складову як валідну систему їх оцінювання, розробки і контролю індивідуальної освітньої траєкторії, узагальнення і поширення кращих освітніх практик, профілактики емоційного вигорання, заохочення не лише кращих науково-педагогічних працівників, а й тих, хто досяг найбільшого прогресу протягом навчального року.

Література

1. Копылов В. А., Колотова Л. В., Лобанова Л. А. Преподаватель глазами студента (сравнительный анализ мнений студентов о качестве педагогической деятельности преподавателя). *Гуманітарний часопис*. 2016. № 1. С. 103–112.

2. Лумпиева Т. П., Волков А. Ф. Поколение Z: психологические особенности современных студентов. *Проблеми і шляхи вдосконалення науково-методичної та навчально-виховної роботи в ДонНТУ*: матеріали V наук.-метод. конф., Донецьк, 20 лют. 2013 р. URL: <http://ea.donntu.org:8080/handle/123456789/21748> (дата звернення: 28.03.2021)

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТРОМБОЦИТАРНИХ КОНЦЕНТРАТІВ ПРИ ЗАКРИТТІ ДЕФЕКТІВ СЛИЗОВОЇ ПІДНЕБІННЯ

Сидоряко А.В., Волчихіна К.П.

Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти МОЗ України»

Вступ. Одними з найчастіших запитів пацієнтів у сфері стоматології є естетика та відсутність болю при маніпуляціях. При роботі з м'якими тканинами лікарі-стоматологи широко використовують тромбоцитарні концентрати. Використовувані тепер тромбоцитарні концентрати набагато ефективніші, ніж їхні попередники [1]. Найбільш популярними варіантами тромбоцитарних концентратів є: А-PRF та L-PRF, та що за більш низької швидкості центрифугування згодом вивільнюється більша кількість факторів росту [2].

Основна частина. Основними клітинами, відповідальними за біологічну активність PRF, є тромбоцити. Вони містять альфа-гранули та гранули глікогену. Альфа-гранули сприяють загоєнню ран шляхом різних факторів росту, які вони містять. Сюди входять тромбоцитарні фактори росту (PDGF), трансформуючий фактор росту- β (TGF β), ендотеліальний фактор росту судин (VEGF), інсуліноподібний фактор росту-1 (IGF-1), епідермальний фактор росту (EGF) тощо [3, 4]. Вони досягають клітин-мішеней, зв'язуються з трансмембранними рецепторами та активують різні внутрішньо-цитоплазматичні білки, щоб викликати експресію генів, які мають такі ефекти, як клітинний мітоз або виробництво колагену [5, 6].

Матеріали і методи. Нами було проведено 30 операцій по забору вільного ясеневого трансплантата з піднебіння та подальше їх використання. Пацієнти були розподілені на три групи: перша група- після забору трансплантатів у досліджуваній групі ($n = 10$) рани закривали методом підшивання мембран з А-PRF; друга група- ($n = 10$) після накладання вторинних швів проводили аплікації рани кератопластиками на основі депротейнізованого гемодіалізату. Даній групі змащування рани проводили 3 рази на добу протягом тижня. Обидві групи обробляли ротову порожнину антисептиком тричі на день протягом 7 днів. Третя група – контрольна ($n = 10$), використовувався тільки антисептик для обробки порожнини рота.

Для виготовлення тромбоцитарних концентратів обрано загальновідомий режим центрифугування: 1300 об/хв., час проведення процедури – 8 хвилин [7]. Швидкість епітелізації рани піднебіння оцінювалась через 2, 7 та 14 днів за допомогою індексу раннього загоєння (ЕНІ). Після операційний біль оцінювався за візуально-аналоговою шкалою.

Результати. Спостереження показали: на другий день рани в усіх групах були покриті фібриновим шаром, шви були збережені, кровотеча відсутня. Біль на другий день був найбільшим у 2 та 3 групах, про що свідчить приймання анальгетиків. На 7 день група з А-PRF мала більш виражене зменшення рани, ніж 2 та 3 групи (32,2 %, 9,5 % та 6,7 %). Найбільша різниця між групами була досягнута на 14 день (61,3 % для А-PRF проти 25,3 % та 13,4 % другої та третьої груп). Контрольна група відчувала більш високий рівень болю і дискомфорту до 14-го дня. Результати показують, що мембрани А-PRF прискорюють процес загоєння і сприяють скороченню періоду відновлення і менш болісному післяопераційному періоду.

Висновки. 1. Швидкість епітелізації в першій групі на 7 день більше на 22,7 % та 25,5 %, на 14 день більше на 36 % та 47,9 % ніж у 2 та 3 групах.

2. Післяопераційний біль був значно менший у групі з А-PRF, ніж у 2 та 3 групах на 2,7 та 14 дні, а контрольна група мала високий рівень болю та дискомфорту до 14 дня.

3. Вважаємо за доцільне подальше дослідження використання тромбоцитарних концентратів.

Література

1. Mazor Z, Horowitz RA, Del Corso M, Prasad HS, Rohrer MD, Dohan Ehrenfest DM. Sinus floor augmentation with simultaneous implant placement using Choukroun's platelet-rich fibrin as the sole grafting material: a radiologic and histologic study at 6 months. J Periodontol 2009;80:2056-64

2. Kobayashi, E., Fluckiger, L., Fujioka-Kobayashi, M., Sawada, K., Sculean, A., Schaller, B., & Miron, R. J. (2016). Comparative release of growth factors from PRP, PRF, and advanced-PRF. Clinical Oral Investigations, 20 (9), 2353–2360.

3. AD. Platelets. 3rd ed. Amsterdam: Academic Press, 2013. Ch 17

4. Blair P, Flaumenhaft R. Platelet α -granules: Basic biology and clinical correlates. Blood reviews. 2009;23:177-89

5. Golebiewska EM, Poole AW. Platelet secretion: From haemostasis to wound healing and beyond. Blood Reviews 2015;29:153-62.

6. Roy S, Driggs J, Elgharably H, Biswas S, Findley M, Khanna S, et al. Platelet-rich fibrin matrix improves wound angiogenesis via inducing endothelial cell proliferation. Wound Repair Regen 2011;19:753-66.

7. Masako Fujioka-Kobayashi, Richard J Miron, Maria Hernandez, Umadevi Kandalam, Yufeng Zhang, Joseph Choukroun. Optimized Platelet-Rich Fibrin With the Low-Speed Concept: Growth Factor Release, Biocompatibility, and Cellular Response. J Periodontol. 2017 Jan;88(1):112-121. doi: 10.1902/jop.2016.160443.

Авторська довідка: Волчихіна Крістіна Петрівна, асистент кафедри, м. Запоріжжя, вул. Аеродромна 17, тел. 0988315915, kristinavolchihina@gmail.com